

Najnovšie vzťahy ničia aj nové závislosti - napríklad tá od internetu. FOTO: FLICKR/ED YOURDON

dí uvedomovali, o aké záväzky vlastne ide," dodáva psychologička.

O úlohe školy hovorí aj Hargašová. „Škola sa stáva najdôležitejšou výchovnou, teda nielen vzdelávacou inštitúciou. Pretože rodičia na to nemajú čas, ak chcú zabezpečiť živobytie,“ myslí si. Rodičia, žiaľ, často pre prácu a iné podnety moderného sveta nemajú čas ani sami na seba. Z toho pramení slabá komunikácia, vzájomné odcudzenie, ktoré vyvolá konečnú fázu, ktorú už poznáme zo štatistík. Na tomto sa zhodujú nielen psychológovia, ale prízvukuje to napríklad aj cirkev.

Európsky priemer

Je Slovensko iné ako zvyšok Európy? Minimálne pokiaľ ide o rozvodovosť, sme kde si uprostred. Podľa štatistik Eurostatu je najviac rozvodov v Belgicku. Zlyháva tu až 60 manželstiev zo 100. Najmenej rozvodov, len asi 16 na 100 sobášov, je v Taliansku. „Trebá však poznamenať, že medzinárodné porovnanie rozvodovosti je komplikované vzhľadom na rozdielnu legislatívu upravujúcu dostupnosť rozvodu v spoločnosti,“ pripomína autor state.

Dôležitú úlohu zohráva tiež doba, ktorá uplynula od uzákonenia rozvodu. Kým napríklad vo Francúzsku alebo Luxembursku tento inštitút legislatívne poznajú už od konca 18. storočia, Portugalsko, Taliansko a Španielsko prijali právnu úpravu umožňujúcu rozvod až na prelome 70. a 80. rokov minulého storočia, Írsko napríklad až v roku 1997! S tým súvisí napríklad aj spomínaný priestorový rozdiel medzi Belgickom a Talianskom. V Belgicku existuje tzv. forma dohodnutého rozvodu, v Taliansku treba splniť prísne podmienky.

Porovnávať môžeme aj so zverejnenou správou o rozvodovosti vo Veľkej Británii z dielne právnickej spoločnosti Co-operative Legal Services, ktorá vyšla len minulý týždeň a porovnáva zmeny za posledných 40 rokov. Potvrďuje, že aj na Britských ostrovoch za rozpadom rodín stojí najmä neporozumenie manželov, ktoré tam spadá do kategórie „nerozvážne správanie partnera“. Kým v 70. rokoch sa z tohto dôvodu končilo 28 percent manželstiev, v súčasnosti je to takmer polovica.

Ako uvádza denník Guardian, ktorý cituje skutočné

Počet rozvodov Slovákov v 21. storočí

2000	9 273
2005	11 553
2008	12 675
2009	12 671
2010	12 015
2011	11 102
2012	10 948

.....
„Zlá ekonomická situácia má rôzne prejavy, ktoré rodine neprosievajú.“

Soňa Balogová
 manželská poradkyňa

rozvodové rozsudky, do tejto kategórie spadajú najrôznejšie konania od „nesociálny manžel mi bránil v stretávaní sa s priateľmi“, cez „manžel sa prezliekal za ženu a túžil po zmene pohlavia“, až po bizarnosti typu „partner vybral všetky naše úspory vo výške 40-tisíc libier a spálil ich doma v obývačke“. Aj v tomto prípade však môžu štatistiky mierne zavádzať, keďže nerozvážnosť partnera sa pred súdom dokazuje pohodlnejšie ako jeho nevera.

Rodina aj bez papiera

Konzervatívne kruhy tiež k ohrozeniam rodiny radia alternatívy k manželskému zväzku, ako sú napríklad registrované partnerstvá homosexuálov. Zaznelo to napríklad aj na minulotýždňovom Pochode za život v Košiciach. Hargašová v nich však ohrozenie rodiny nevidí. „Každý by mal mať právo žiť s tým, koho miluje. A neraz práve tradičná rodina spôsobuje svojim členom najväčšie utrpenie. Dosiaľ tabuizované domáce násilie pretrváva neraz z presvedčenia, že je to súkromná vec rodiny, ktorú nemožno rozbiť za žiadnych okolností.“

S tým úzko súvisí aj kriti-

ka časti spoločnosti voči partnerom, ktorí sa rozhodnú pre rodinu bez manželstva. „Aj keď sama som zástankyňou manželstva, lebo je najlepšou formou zväzku pre zabezpečenie najvhodnejšieho výchovného prostredia deťom a vzájomnej citovej opory, fandím tým, ktorí toto vedia, ale nepotrebujú k tomu papier,“ hovorí Hargašová a spolu s Balogovou sa zhodujú v tom, že vôľa žiť bez papiera musí byť obojstranná a nesmie to byť len z toho dôvodu, aby mali partneri otvorené zadné vrátka pre únik zo vzťahu.

Na Slovensku teda momentálne k rozpadu rodín prispieva najmä zlá ekonomická situácia, s tým súvisiaci nedostatok času partnerov na seba. Následné nevery, alkoholizmus, staré i moderné závislosti sú už väčšinou len dôsledkom. Dobrou správou môže byť, že v posledných rokoch sa počet rozvodov aj ich intenzita mierne znížili. Ohrozenie rodín však ostáva večnou témou, starou ako rodina sama. Pre rodiny je však dobré, keď sa poukazuje na tie skutočné hrozby. Aby sa v nekonečnom boji za rodinu neodpútavala pozornosť od podstaty. © AUTORSKÉ PRAVA VYHRADENÉ